

Yttrande över slutbetänkandet "Förslag till ett moderniserat solvenssystem 2003-12-16 för försäkringsbolag" (SOU 2003:84)

1. Inledning

Sveriges riksbank har beretts tillfälle att yttra sig över placeringsutredningens slutbetänkande "Förslag till ett moderniserat solvenssystem för försäkringsbolag", SOU 2003:84.

Riksbankens två verksamhetsmål är att upprätthålla ett fast penningvärde och att främja ett säkert och effektivt betalningsväsende. Förändrade principer för försäkringsbolagens solvenssystem har viss koppling till Riksbankens mål att främja ett säkert och effektivt betalningsväsende, framför allt genom att försäkringsbolagen är stora aktörer på de finansiella marknaderna och att de stora bankkoncernerna i Sverige äger försäkringsbolag. Försäkringsbolagens funktion kan också påverka allmänhetens förtroende för det finansiella systemet.

2. Riksbankens synpunkter

Det är bra att solvensreglerna ses över och förändras givet de brister som finns i det nuvarande systemet och som presenteras i utredningen.

Riksbanken är medveten om den avgränsning som är gjord i utredningen, vilken utesluter att i detalj behandla försäkringstagarnas dubbla roller som både fordringsägare i form av försäkringstagare och "delägare" i de bolag som drivs enligt ömsesidiga principer. Eftersom det inte är klart hur solvensreglerna bör tillämpas för denna form av bolag, som idag dessutom utgör större delen av livförsäkringssektorn i Sverige, välkomnar Riksbanken att en utredning nu har initierats för att studera denna och andra associationsrättsliga frågor i livbolagen.

Givet utredningens utgångspunkt att det är försäkringstagarnas fordran (dvs. garanterade återbäring) som ska skyddas med solvensreglerna anser Riksbanken att strukturen på utredningens förslag i stort är bra.

Riksbanken anser särskilt att två karaktäristika i förslaget är av stor vikt. Det första är att förslaget syftar till att skapa ett solvenssystem som bättre avspeglar bolagens risktagande vad gäller såväl försäkringsrisk som finansiell risk än vad det nuvarande systemet gör. Det andra är att förslaget ökar genomlysningen av försäkringsbolagen genom att en mer realistisk värdering tillämpas på tillgångar och skulder. Detta kommer att leda till en ökad öppenhet om bolagens finansiella ställning och risktagande, vilket gynnar såväl försäkringstagarna som övriga externa intressenter.

Utredningen förslår vidare att risken ska beräknas genom ett säkerhetsavdrag, som dras från skuldtäckningstillgångarna. Säkerhetsavdraget ska motsvara försäkringsrisken, den finansiella risken och matchningsrisken (ränte- och valutarisk). Sättet som säkerhetsavdraget föreslås beräknas på innehåller en rad brister och saknar tydlig grund i etablerad finansiell teori. Som förslaget är utformat riskerar säkerhetsavdraget att bli direkt missvisande.

Utredningen arbetar efter mottot "det är bättre att få fram rätt beteende hos bolagen än att exakt kunna kvantifiera deras risknivå". Det bör dock gå att få fram enkla mått som på ett ungefär anger såväl försäkringsrisken som den finansiella risken i försäkringsbolag. Riskmåttet bör under alla omständigheter grundas på vedertagen kunskap och tillämpad praxis vad gäller finansiell riskhantering. Riksbanken motsätter sig således inte införandet av ett säkerhetsavdrag, men det är viktigt att ett sådant säkerhetsavdrag på ett någorlunda korrekt sätt avspeglar risken i bolagen. Annars är det svårt att se att bolagens beteende verkligen skulle styras på ett tillfredsställande sätt.

Sammantaget anser Riksbanken att utformningen av säkerhetsavdraget i förslaget har tydliga brister och därför behöver göras om i grunden. I bifogade tjänstemanna promemoria utvecklas detta mer i detalj.

På direktionens vägnar:

Lars Heikensten

Kerstin Alm

I beslutet har deltagit: Lars Heikensten (ordförande), Eva Srejber (förste vice ordförande), Villy Bergström, Lars Nyberg, Kristina Persson och Irma Rosenberg.

Föredragande har varit Martin Andersson.